

Τετάρτη 2 Αυγούστου 2017

Η ιστορική σύσκεψη του '92 και το

Του **ΝΙΚΟΥ Α.Γ. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΥ***

Το δημοσίευμα με τον τίτλο «Η ιστορική σύσκεψη του '92 για τα Σκόπια» του συντάκτη σας Βασίλη Νέδου (στο φύλλο της 16ης Ιουλίου) με είχε βάλει σε σκέψεις. Διότι, ως προς τα βασικά συμπεράσματά της, διαφέρει από την εικόνα που έχω επί του θέματος. Το δεύτερο, συμπληρωματικό δημοσίευμα του κ. Νέδου με σπρώχνει σε τούτη τη γραφή. Δύο αποσπάσματα: «Οι αποφάσεις εκείνης της σύσκεψης των πολιτικών αρχηγών εξακολουθούν να είναι πυξίδα όλων όσων έχει αποφασίσει η Ελληνική Δημοκρατία για το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων, παρά τις αποκλίσεις και τη συχνά αναγκαστική προσαρμογή στη διεθνή κατάσταση. Είκοσι πέντε χρόνια μετά, παραμένει η βασική κατευθυντήρια

γραμμή στο θέμα της ονοματολογικής διαφοράς με την ΠΓΔΜ, για όλες τις κυβερνήσεις που ακολούθησαν μέχρι και σήμερα» (από το πρώτο δημοσίευμα). «...Που ουσιαστικά οδήγησε στη χάραξη εθνικής γραμμής για το Σκοπιανό από την οποία έως σήμερα καμία κυβέρνηση δεν έχει καταφέρει πρακτικά να ξεφύγει» (από το δεύτερο δημοσίευμα).

Διαφορετικά καταλήγω σε άρθρο μου που δημοσιεύθηκε στην «Καθημερινή» της 23ης Δεκεμβρίου 2007: «Εξεκίνησαν [οι συσκέψεις των πολιτικών αρχηγών] ως επίδωξη να χαραχθεί κοινή εθνική στρατηγική... Στο θέμα των Σκοπίων κατέληξαν μόνο σε συμφωνία επί κινήσεων τακτικής. Απλώς να διευκολυνθεί ο χειρισμός του θέματος από την κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Δυστυχώς δεν έγινε η

τέταρτη σύσκεψη την οποίαν εξήγησε ο πρωθυπουργός. Την αρνήθηκε σε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ. Και παραμένει η θολούρα». Δεν υπήρξαν λοιπόν αποφάσεις στη δεύτερη σύσκεψη. Όπως δεν υπήρξαν και στην τρίτη (14 Ιουνίου 1992).

Λεπτομερέστερα: Με την έγκριση του πρωθυπουργού (συνεργούντος και του πολιτικού του ελαττώματος να πιστεύει a priori στην καλή θέληση όλων) ο υπουργός Εξωτερικών Αντώνης Σαμαράς εκλήθη στη σύσκεψη για να ενημερώσει για τα αποτελέσματα συναντήσεώς του με τον Πορτογάλο ομόλογό του. Με πρωτοβουλία του, επροχώρησε και ανέπτυξε επτά κινήσεις που, κατά τη γνώμη του, επιβάλλεται να γίνουν. Μεταξύ αυτών η Ελλάς να κλείσει τους συνοριακούς σταθμούς προς τα Σκόπια. Και κα-

τέληξε με υποδείξεις προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Με αποτέλεσμα έκδηλη δυσaréσκειά του ο οποίος του έδωσε να καταλάβει ότι μπορεί να αποχωρήσει. Εν συνεχεία, ο Σαμαράς αποπέμφθηκε από την κυβέρνηση, διότι υποστήριζε (όπως αποκαλύφθηκε στη σύσκεψη) απόψεις διαφορετικές από τον πρωθυπουργό. Καμία σκέψη ή κίνητρο μικροπολιτικού-κομματικού χαρακτήρα.

Τα βασικά σημεία διαφωνίας μεταξύ Μητσοτάκη και Παπανδρέου (του οποίου οι θέσεις συνέπιπταν κατά πολύ με τις αναπτυχθείσες από τον Σαμαρά προτάσεις) ήταν η ονομασία για την αναγνώριση των Σκοπίων. Ο Μητσοτάκης δεχόταν την ονομασία Μακεδονία με επιθετικόν προσδιορισμό, ο Παπανδρέου ούτε παράγωγο της λέξης. Δεύτερο σημείο διαφωνίας, τα μέτρα της Ελλάδος

Σκοπιανό

σε περίπτωση αδυναμίας συμφωνίας. Κατά τον Μπτσστάκν κλεισιμο των συνόρων θα ήταν καταστροφικό. Ο Παπανδρέου το υποστήριζε. Η κατάληξη της συσκέψεως, κατά την αντίληψη του πρωθυπουργού, ήταν πως θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί την αρνητική θέση στο θέμα του ονόματος χωρίς πιθανότητες επιτυχίας για να μην παρουσιαστούν οι πολιτικοί αρχηγοί (πλην ΚΚΕ) διαφωνούντες. Το ανακοινωθέν ήταν απλό εργαλείο σκοπιμότητας. Η πολιτική της διαδόχου κυβερνήσεως Παπανδρέου ήταν αντίθετη με την του Κωνσταντίνου Μπτσστάκν.

Επιβεβαίωση: 16 Φεβρουαρίου 1994. Ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου ανακοινώνει τη διακοπή της λειτουργίας του ελληνικού προξενείου στα Σκόπια και την επιβολή εμπάργκο στη διακίνηση εμπορευ-

μάτων μεταξύ των δύο χωρών. Μέτρα επί των οποίων υπήρξε απόλυτη αντίθεση απόψεων Μπτσστάκν - Παπανδρέου κατά τις συσκέψεις των πολιτικών αρχηγών.

13 Σεπτεμβρίου 1995. Με άγαρμπη επέμβαση οι Αμερικανοί επιβάλλουν την υπογραφή της Ενδιάμεσης Συμφωνίας. Καμία σχέση με το περιεχόμενο και τις συζητήσεις των συσκέψεων των πολιτικών αρχηγών. Βασικός πλέον ο ρόλος των Ηνωμένων Εθνών. «Επί τη βάση της Ενδιάμεσης Συμφωνίας τα δύο μέρη άρχισαν διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα». (Υπουργείο Εξωτερικών, www.mfa.gr/to-zitimatou-onomatos-tis-pgdm).

* Πρώην υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ (8/1991-8/1992)